

Kolorowe zagrody na Mazowszu

Wraz z wiosną zapraszamy mieszkańców naszych wsi na szkolenie pt. **Wiejskie ogrody jako element dziedzictwa kulturowego, które odbędą się 17 kwietnia 2015 r. o godz. 11.00 w Centrum Edukacyjno-Konferencyjnym w Płońsku ul. Sienkiewicza 11. Poprowadzi je autorka książki „Kolorowe zagrody” pani Elżbieta Kowalik, która w swoim wykładzie podkreśli rolę i urok wiejskich ogrodów na mazowieckiej wsi. Szczegóły programu podamy na naszej stronie internetowej.**

Pani Elżbieta Kowalik jest architektem krajobrazu, szczególnie chętnie projektuje ogrody naturalne i nawiązujące do regionalnych tradycji. Inspirują ją rośliny

na ich naturalnych stanowiskach, ogrody historyczne i... nowoczesne technologie. Miłośnikom natury chcemy przypomnieć o naszej tradycji prowadzenia wiejskich ogrodów, o ich zaletach, wyjątkowym uroku i roli w kulturze mazowieckiej wsi. Wierzymy, że to spotkanie będzie znakomitą inspiracją do utworzenia własnego wiejskiego ogrodu, który dawniej służył nie tylko właścicielom, ale cieszył swą urodą również sąsiadów i przechodniów.

Prowadzenie wiejskiego ogródka to nie tylko pożyteczna praca, zachowanie tradycyjnych gatunków roślin, sprawdzenie własnych talentów ogrodniczych, możliwość wymiany nasion, roślin, praktycznych porad, ale też nawiązanie kontaktów, współpracy. Razem z autorkami książki Kolorowe zagrody paniami: Elżbietą Kowalik i Małgorzatą Kowalską zachęcamy do takiej formy kultywowania naszego dziedzictwa.

„Tradycyjne wiejskie ogródki kwiatowe, jeszcze do niedawna były nieodłącznym elementem wiejskiego

pejzażu. Podobnie jak regionalne kuchnie, stroje, tańce i obyczaje wpisują się w zasoby dziedzictwa kulturowego wsi.

W czasach, gdy wiejski krajobraz ubożeje, zadrzewienia śródpolne, miedze i oczka wodne są niszczone, a w uprawie stosuje się toksyczne środki chemiczne, wiejski ogródek kwiatowy może stać się prawdziwą oazą bioróżnorodności i ulubionym miejscem sąsiedzkich pogawędek.

Wieś pełna kwiatów zaprasza, kusi, by się w niej zatrzymać, uwodzi nastrojem sielanki. Przywróćmy swoim miejscowościom tradycyjne ogródki kwiatowe, zdobmy nimi to, co nam bliskie i drogie: nasze domy, świetlice, miejscowe szkoły, kościoły, przydrożne kapliczki. Wymieniajmy się nawzajem nasionami i sadzonkami. To okazja do odnowienia kontaktów z sąsiadami, zwłaszcza tymi starszymi, u których w ogródku wciąż

jeszcze można znaleźć prawdziwe perełki – stare, lokalne odmiany nie do kupienia w sklepach. Uratujmy ginące piękno, twórzmy wsie – kwitnące ogrody.”

W imieniu LGD-Przyjazne Mazowsze
Małgorzata Najchalska

Michał Adamczyk podczas Kongresu lokalnej przedsiębiorczości

Danuta Kucińska - Przyroda to przygoda - to tytuł projektu, na który otrzymał pan dofinansowanie w ramach osi 4 Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013, za pośrednictwem LGD - Przyjazne Mazowsze. Nazwa fascynująca i zachęcająca do wędrówek w świat otaczającej nas natury. Dlaczego przygoda, czy jest coś w naszym najbliższym otoczeniu co może nas zadziwić?

Michał Adamczyk - Nazwa projektu doskonale odzwierciedla jego zamysł, poznanie przyrody nie musi być nudne, podręcznikowe. Może wiązać się z przygodą na leśnej ścieżce, pracą na profesjonalnym sprzęcie poznawczym, własnoręcznym zbieraniem obiektów do obserwacji, itp. Tak poznawane zagadnienia lepiej zapadają w pamięć, nie tylko dzieci, ale i dorosłych. Zajęcia, jakie oferujemy dzięki projektowi są przygodą nie tylko z racji samodzielnych obserwacji i zdobywania doświadczeń w terenie, ale i interesujących, niepowtarzalnych form współzawodnictwa na warsztatach. Przyroda jest zaskakująca! Liczba ciekawych gatunków zwierząt i roślin jest ogromna. Nie tylko egzotyczne

Wywiad z Michałem Adamczykiem, twórcą wielu innowacyjnych projektów

organizmy są warte poznawania – jak się okazuje nasze rodzime zwierzęta potrafią wykazywać przedziwne zdolności czy zachowania. Mogę wymienić kilka ciekawostek i zagadek jednym tchem. W Zespole Przyrodniczo-Krajobrazowym Półka-Raciąż, na którego terenie działamy można spotkać zwierzęta, których zachowania i cechy podobne są do: mrówkojada, kolibra a nawet... kameleona. Specjalnie nie podaję nazw gatunkowych, może to kogoś zaintryguje i sam zacznie szukać. Taką mamy wspaniałą przyrodę tuż za oknem. Im bardziej człowiek da się jej wciągnąć, to trudniej z tego szaleństwa wyjść.

Kto najczęściej odwiedza Wasze rodzinne gospodarstwo agroturystyczne?

W Sielance najczęściej gościmy grupy dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Organizujemy dla nich zielone szkoły, wycieczki z warsztatami przyrodniczymi, astronomicznymi, ceramicznymi, jeździeckimi. Nasi goście to także mniejsze grupy rodzinne czy przyjacielskie nastawione na wypoczynek na łonie natury, w sielskiej swobodnej atmosferze. Gościmy także amatorów jazdy konnej i prowadzimy jazdy rekreacyjne.

Świetne jest to, że pracując w ramach rodzinnej agroturystyki, każdy z członków pomału wypracowuje sobie dziedzinę, w których dobrze się czuje i może dać coś najlepszego od siebie. I tak: ja zajmuję się tematami przyrodniczymi i jeździeckimi, moja żona Małgosia jest szefową nordic walking i wyciąga gości w plener na kijki Nordic Walking, mój tata Mikołaj zajmuje się zaopatrzeniem, siostra Marta świetnie się sprawdza jako animator zabaw dla dzieci i młodzieży.

Z wykształcenia jest Pan zootechnikiem, pasjonatem przyrody, łatwiej Panu odpowiadać na pytania dzieci. O co najczęściej pytają i czy są pytania, które Pana zaskakują?

Dzieci zadają sporo pytań, przyjmuję to za pozytywny znak zainteresowania zajęciami. Takie spotkania odmładzają i napędzają energią. Zajęcia przyrodnicze prowadzone są w formie zabaw, konkursów, quizów - tak więc okazji do pytań i ciekawych sytuacji jest bez

liku. Czasem pytania zadawane przez dzieciaki są bardzo rzeczowe, pogłębiające tematykę warsztatową, a czasem zupełnie abstrakcyjne. Na każde staram się odpowiedzieć. Chłopcy najczęściej zadają pytania w stylu „jaki ptak jest największy lub najszybszy”, albo z tych abstrakcyjnych „który ptak wygrałby walkę z innym”, mimo że w przyrodzie oba gatunki w ogóle sobie nie wchodzi w drogę... Dziewczynki za to mają większą potrzebę mówienia o tym, co już widziały, np.: z babczą na spacerze, co przeczytały w albumie czy w książce.

Coraz bardziej przekonuję się do twierdzenia, że prawdziwe lekcje biologii powinny być prowadzone w terenie. To nie musi być od razu wyjazd do lasu czy w góry. Wystarczy spacer wokół szkoły, czy po mieście i przedstawienie najbliższej przyrody. Świeże powietrze, ruch i korzystanie z takich dobrodziejstw, jak lornetki, lunety, lupy wyzwalają w dzieciach prawdziwych „zielonych detektywów”.

Jakie wyposażenie udało się Panu zakupić z funduszy unijnych i na ile poprawiło to Waszą ofertę?

W ramach dotacji z Małych Projektów utworzyliśmy ścieżkę przyrodniczą z 26 tablicami dydaktycznymi pt. Przyroda To Przygoda”. Zakupiliśmy realistyczne modele ptaków i tropy, mikroskopy, stereoskop, rzutnik wraz z ekranem, zestaw nagłośniący, lornetki, lupy, lunetę. To wyposażenie świetnie spisuje się podczas warsztatów przyrodniczych. Dzięki niemu możemy zaoferować szeroką gamę aktywności: od obserwacji mikroświata, poprzez poznananie śladów zwierząt, naukę gatunków rodzimego ptactwa wraz z poznawaniem ich dźwięków, skończywszy na świetlicowych prelekcjach. Wszystko po to, by w ramach wypoczynku w Sielance każdy stał się prawdziwym odkrywcą! Żywym laboratorium dla naszych zajęć jest Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Półka-Raciąż. Ze względu na bogactwo ptactwa oraz podobieństwo w krajobrazie nazywany jest również Małą Biebrzą.

Jakie jeszcze inne projekty zrealizował Pan z funduszy unijnych za naszym pośrednictwem?

Troszkę się tego nazbierało. Sielanka została wzboga-

gacona o: pracownię ceramiczną „Ceramika-Raciąż”, pracownię astronomiczną „Ale Kosmos!”, saunę i balię „Wiejskie SPA”, dwa wozy konne „Tramwaj Konny”, kajaki i rowery „Turystyczny Raciąż” oraz wypożyczalnię plecaków przyrodnika „Plecaki Przyrodnika”. A gdyby było trochę więcej czasu, zasobów finansowych i szczęścia, udałoby się zrealizować jeszcze kilka super projektów, nad którymi myślałem. Może się uda w przyszłym programowaniu...

Jak mógłby Pan zachęcić mieszkańców naszego obszaru do pozyskiwania funduszy na realizację własnych pomysłów?

Najchętniej bym nie zachęcał. Po co robić sobie konkurencję w ramach konkursów na wybór wniosku? Ale robię zupełnie inaczej! Po części z wdzięczności dla Lokalnej Grupy Działania - Przyjazne Mazowsze, a po części z faktu, że skoro mi się udało, to niech spróbują następni. Małe Projekty i aktywność waszego stowarzyszenia: szkolenia, wyjazdy studyjne, przekazywanie ważnych informacji bardzo wpłynęło na moje dzisiejsze życie. Zauważyłem, że warto działać aktywnie i „coś” robić. Nieważne, że na początku jest ciężko. Pamiętam pierwszy kontakt z wami w ramach szkolenia z Małych Projektów pod koniec 2011 r. Słuchałem jak zaczarowany, tyle haseł niezrozumiałych, tyle twarzy nieznanych. Jednak zrozumiałem, jak duży potencjał mają spotkania szkoleniowe i że można realizować z wami swoje marzenia i zmieniać otoczenie. Teraz mamy 2015 rok i jestem członkiem LGD - PM, zrealizowałem wspólnie z rodziną 5 projektów z Małych Projektów, a z dwóch czekam jeszcze na płatności ostateczne. A ile wspaniałych osób w międzyczasie poznałem, a ile rzeczy zobaczyłem. Sądzę, że fakt, że m.in. dzięki Wam założyłem fundację i będę chciał dalej rozwijać lokalne środowisko i zachęcać mieszkańców do działań potwierdza dostatecznie, że LGD- PM potrafi „zawrócić” w głowie. Osoby, które jeszcze do końca nie zostały przekonane, zapraszam na herbatkę do Sielanki.

Dziękuję za rozmowę
Rozmawiała Danuta Kucińska

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Biuletyn współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 431 „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 – Oś IV LEADER.

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wywiad z Katarzyną Brzezińską Sekretarzem Stowarzyszenia Kobiet „Karolina” z Karolinowa przeprowadziła Danuta Kucińska

„KAROLINA” z Karolinowa - kobiece stowarzyszenie

Danuta Kucińska: Stowarzyszenie Kobiet „Karolina” z Karolinowa zostało Wolontariuszem Powiatu Płońskiego Roku 2012 w kategorii organizacje pozarządowe. Konkurs ogłoszony przez powiat płoński miał na celu uhonorowanie tych, którzy z zaangażowaniem działają na rzecz mieszkańców. Czy dużo członków włącza się w prace stowarzyszenia? Jakie formy aktywności i w jakich dziedzinach życia oferujecie?

Katarzyna Brzezińska: Tak, tytuł Wolontariusza Powiatu Płońskiego był dla nas szczególnym wyróżnieniem, tym bardziej, że otrzymaliśmy je już na początku naszej działalności. Stowarzyszenie Karolina liczy 28 członkiń, które bardzo chętnie angażują się w działalność społeczną. Co rok organizujemy imprezę plenerową z okazji Dnia Dziecka i Dnia Matki, na której można zasmakować tradycyjnych przysmaków przygotowanych przez „Karolinki”. Nasz festyn cieszy się dużą popularnością wśród mieszkańców Karolinowa i pobliskich miejscowości. Kilka razy w roku organizujemy również wycieczki krajoznawcze oraz wyjazdy do teatru lub na spotkania kabaretowe. Wymienione aktywności są tylko częścią działalności Stowarzyszenia Karolina. Chcemy kultywować tradycje lokalne, przyczynić się do aktywizacji i integracji środowiska wiejskiego, a poprzez udział w imprezach o zasięgu powiatowym (Festiwal Truskawki, dożynki, wystawy) promować gminę Załuski.

źródło <http://zenskiekarolinowo.blogspot.com/>

„Aktywności lokalne, tradycje kulinarne w gminie Załuski - zakup urządzeń i wyposażenia do świetlicy wiejskiej w Karolinowie” to tytuł projektu, na który stowarzyszenie otrzymało dofinansowanie z Programu Leader PROW na lata 2007-2013, za pośrednictwem LGD - Przyjazne Mazowsze. Jakiego typu wyposażenie zakupiliście i na ile jest ono przydatne w praktyce?

Z dofinansowania jakie otrzymaliśmy za pośrednictwem LGD- Przyjazne Mazowsze zakupiliśmy wyposażenie do świetlicy wiejskiej w Karolinowie, w tym zastawę stołową, sztućce, garnki, patelnie oraz kuchnię gazową, górnice, frytkownicę,

grill. Z tych środków mamy również piękny namiot wystawowy z logo Stowarzyszenia, który wykorzystujemy na wszystkich imprezach plenerowych. W świetlicy organizujemy spotkania, szkolenia, warsztaty, zebrania wiejskie, a także różne imprezy takie, jak ostatki, mikołajki, andrzejki.

Jakie jeszcze inne pomysły udało się zrealizować dzięki funduszom unijnym za naszym pośrednictwem i jakie są efekty działań?

Dzięki dofinansowaniu unijnemu udało nam się poszerzyć wachlarz atrakcji na organizowanym przez „Karolinki” Festynie Rodzinnym. Podczas

imprezy dzieci nieodpłatnie korzystają z zabawek plenerowych (trampoliny i 12 metrowa zjeżdżalnia), dodatkową atrakcją i jednocześnie lekcją historii był pokaz walk rycerskich. W ramach projektu zorganizowaliśmy konkursy z nagrodami dla dzieci, warsztaty kulinarne oraz poczęstunek składający się z tradycyjnych, lokalnych przysmaków. Pełne zaangażowanie członkiń Stowarzyszenia, pasja oraz bezinteresowność podczas organizacji Festynu owocują zawsze uśmiechem dzieci, zadowoleniem dorosłych, którzy mają okazję oderwać się na chwilę od codziennych obowiązków i w gronie rodziny oraz przyjaciół spędzić miło niedzielne popołudnie. Daje nam to ogromną satysfakcję i motywuje do dalszego działania.

Czy warto było podjąć trud zabiegania o fundusze unijne, opracowania projektu i jego rozliczenia?

Oczywiście, że warto! Dzięki funduszom unijnym zrealizowaliśmy projekty, na które przy pełnym wkładzie finansowym nie byłoby nas stać. Dzięki pomocy pracowników LGD -Przyjazne Mazowsze procedura opracowania i rozliczenia wniosku nie sprawiła nam większych kłopotów, a przedmioty i urządzenia zakupione w ramach tych działań, będą służyć wszystkim przez długi czas.

Dziękujemy za rozmowę

Jakie projekty otrzymają dofinansowanie od Lokalnych Grup Działania?

W nowej perspektywie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 w podejściu LEADER nie mamy podanych działań, ale opis projektów, które realizowane będą w ramach Lokalnych Strategii Rozwoju. Zakresy wsparcia przedstawiam poniżej, wskazując jednocześnie znaczenie użytych określeń lub przykłady projektów, które mogą inspirować przyszłych projektodawców. Bardzo serdecznie zapraszam do zapoznania się z możliwym spektrum projektów w nowej perspektywie oraz do naszego Biura, abyście Państwo przedstawili swoje pomysły do realizowania na naszym obszarze. Takie kontakty umożliwią Państwu pozyskanie w niedalekiej przyszłości pieniędzy na te projekty, a nam ułatwią opracowanie adekwatnej do potrzeb Lokalnej Strategii Rozwoju.

1. Wzmocnienie kapitału społecznego, w tym z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych i wspieranie partycypacji społeczności lokalnej w realizacji LSR. Kapitał społeczny, to społeczne współdziałanie, oparte o pewne ustalone reguły (normy takie, jak wzajemność, lojalność, itp.) oraz postawy (zaufanie) w celu rozwoju gospodarczego i społecznego określonego terytorium. Społeczność danego obszaru ma kapitał społeczny, jeśli jej członkowie darzą się zaufaniem, dobrowolnie przynależą do organizacji i pełnią w nich funkcje, chętnie uczestniczą w nieprzymusowych zebraniach publicznych i zabierają na nich głos, podejmują działania wspólne na rzecz społeczności lokalnej itp. W obecnej perspektywie mieszkańcy wsi, organizując się w grupy i realizując projekty, (np. grantowe, zgodne z Lokalną Strategią Rozwoju) będą działali dla dobra ogółu. Takie działania sformalizowanej grupy (np. Koła Gospodyń Wiejskich, ochotniczej straży pożarnej) będą sprzyjały tworzeniu kapitału społecznego w danej wsi, parafii czy gminie.

2. Zakładanie działalności gospodarczej i rozwój przedsiębiorczości. Beneficjenci będą tworzyli nowe - trwałe miejsca pracy. Jest to jedno z głównych zadań LEADER-a, bowiem w tej perspektywie program stawia na rozwój przedsiębiorczości, zakłada utworzenie nawet kilku tysięcy miejsc pracy w kraju. Nie będzie to dofinansowanie usług rolniczych, a także produkcji i przetwórstwa ryb, mięczaków i skorupiaków, itp. W przypadku wsparcia w zakresie rozwijania działalności gospodarczej, uzyskanie pomocy powyżej 25.000 wymaga utworzenia miejsca pracy. W przy-

padku zakładania działalności gospodarczej zawsze wymagane jest utworzenie przynajmniej 1 miejsca pracy (w tym mieści się samozatrudnienie).

3. Dywersyfikacja źródeł dochodu, w tym tworzenie i rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego, tj. infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych w celu udostępniania jej lokalnym producentom. Inkubator przetwórstwa lokalnego, to obiekt wyposażony w odpowiednie maszyny i urządzenia i udostępniany lokalnym producentom rolnym w celu przetworzenia i przygotowania produktów rolnych do sprzedaży. Może służyć przechowywaniu produktów. Może też być wyposażony w narzędzia informatyczne potrzebne do sprzedaży i dystrybucji produktów rolnych. Infrastruktura inkubatora musi spełniać wymagania weterynaryjne, sanitarne i ochrony środowiska. W inkubatorze przetwórstwa lokalnego można zatrudniać specjalistów, aby służyli rolnikom pomocą od strony prawnej, technologicznej, marketingowej. Rolnik zapłaci za korzystanie z pomieszczeń, maszyn, urządzeń i fachowej pomocy, ale produkt do sprzedaży bezpośrednio przygotowuje w odpowiednich warunkach. Z inkubatora mogą korzystać też małe firmy przetwórcze, cateringowe, osoby indywidualne.

4. Podnoszenie kompetencji osób z obszaru LSR w powiązaniu z zakładaniem działalności gospodarczej, rozwojem przedsiębiorczości lub dywersyfikacją źródeł dochodów, w szczególności rolników i osób długotrwale pozostających bez pracy. Korzystając ze środków z tego działania będzie można zorganizować szkolenia, kursy skierowane do grup defaworyzowanych, aby osoby z tych grup mogły otrzymać zatrudnienie w pozarolniczej działalności, zatrudnienie z wykorzystaniem technologii informatycznych.

5. Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska, zmian klimatycznych, a także innowacji. Lokalne Strategie Rozwoju będą wskazywały grupy osób i tematy edukacyjne, które zdaniem lokalnej społeczności są ważne i potrzebne dla danego obszaru. Różne formy podnoszenia wiedzy o ochronie środowiska i zmianach klimatycznych oraz o innowacjach uzyskują dofinansowanie z LGD.

6. Rozwój produktów lokalnych. LGD-y wraz z mieszkańcami zdefiniują produkty, które można by było wspierać z wykorzystaniem marki produk-

tu lokalnego. Produkt lokalny to najczęściej wyrób lub usługa, z którymi utożsamiają się mieszkańcy danego regionu. Jest on produkowany w sposób nieprzemysłowy, niemasowy, z surowców lokalnych lub przy użyciu lokalnych metod wytwarzania. Wytwarzaniem produktu lokalnego często zajmują się mali producenci rolni, którym taka produkcja, przynosi zysk i daje źródło utrzymania. Produkty lokalne powinny być lepszej jakości, produkowane z lokalnego, świeżego surowca (możliwe, że z rodzimych ras i starych odmian roślin) i tańsze, dzięki krótszemu łańcuchowi pośredników i sprzedaży wśród lokalnej ludności i turystom. Sformułowanie „lokalny”, czy „produkt lokalny” jest używane potocznie i nie zostało zdefiniowane w aktach prawnych. Można przyjąć, że produkt lokalny to produkt wyhodowany, czy wytworzony w naszej okolicy i charakterystyczny dla niej np. słoninka skołatowska.

7. Rozwój rynków zbytu, z wyłączeniem targowisk. LGD-y wraz z mieszkańcami wskażą kierunki rozwoju rynków zbytu. Rynek zbytu można potraktować zarówno w ujęciu lokalnym, jak i szerszym, np. regionalnym. Ma on ograniczony zasięg i najczęściej nie pokrywa się z podziałem administracyjnym wyznaczającym granice gmin, czy powiatów. Na rozwój rynków lokalnych mają wpływ kontakty bezpośrednie oraz budowanie długotrwałych relacji z klientami. Produkty i usługi na takim rynku muszą być dopasowane do potrzeb społeczności i jednocześnie znacząco odróżniać się od produktów konkurencji, bo tworzy to siłę rynkową i pozwala na przyciągnięcie nowych klientów. Marketing, który też jest dofinansowany w ramach rozwoju rynków lokalnych, powinien być odpowiedni do potrzeb. Kanały reklamy mają zapewnić maksymalne dotarcie z ofertą do potencjalnych klientów i muszą być dostosowane do możliwości odbiorców. Będą efektywne, jeśli uwzględnią ich preferencje i sposoby komunikacji.

8. Zachowanie dziedzictwa lokalnego oznacza wsparcie projektów, które mają na celu zachowanie dóbr materialnych i niematerialnych wraz z ich wartościami duchowymi, zjawiskami historycznymi i obyczajowymi, a także przyrodniczymi, uznawane przez lokalną społeczność za godne ochrony prawnej dla dobra społeczeństwa i jego rozwoju oraz wartych przekazania następnym pokoleniom. Dziedzictwo, to przykładowo: dworki, grodziska,

bezcerne obrazy, pojazdy, pomniki, cmentarze, niematerialne natomiast to: tradycje i przekazy ustne, w tym język jako narzędzie przekazu, spektakle i widowiska, zwyczaje, obyczaje i obchody świąteczne, a także umiejętności związane z tradycyjnym rzemiosłem. Dziedzictwo naturalne, to m.in. parki, krajoznawstwo, góry, zwierzęta, rośliny, rzeki. Możliwa jest tutaj realizacja operacji z wykorzystaniem technologii informacyjnych dla udostępniania zasobów kulturowych, przyrodniczych i turystycznych obszaru LGD.

9. Rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej realizowanej przez jednostki samorządu zależy od potrzeb mieszkańców i może obejmować bardzo różne projekty. Mieszkańcy wskazują przykładowo na takie działania, jak: ścieżki rowerowe, centra informacji turystycznej, wioski tematyczne, boiska, korty, trasy turystyczne, kolejki szynowe, trasy nordic walkingu, infrastrukturę zlokalizowaną wokół zbiorników wodnych (plaże, kąpieliska, pomosty, mola, przystanie wodne), a w ramach infrastruktury kulturalnej: sale koncertowe i wystawowe, amfiteatry, ośrodki kultury, biblioteki publiczne, itp.

10. Rozwój infrastruktury drogowej gwarantującej spójność terytorialną w zakresie włączenia społecznego. LGD-y przeznaczają środki na drogi lokalne, które wymagają najszybszej interwencji. Powinny to być nie tylko drogi, które mają najgorszy stan nawierzchni, ale również, np. znaczenie dla rozwoju turystyki, przedsiębiorczości, poprawy komunikowania pomiędzy gminami LGD, itp.

Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach Leader-a ma na celu, nie tylko zakładanie działalności gospodarczej, rozwój przedsiębiorczości, czy dywersyfikację źródeł, ale również możliwość realizacji projektów niezdefiniowanych ogólnie, ale ściśle związanych ze specyfiką obszaru. To daje możliwość różnorodności inicjatyw, ciekawych projektów. Obecnie lokalne grupy działania poznają nową gamę potrzeb i pomysłów mieszkańców na realizację wyjątkowych projektów współfinansowanych z Leader-a, aby je zapisać w Lokalnych Strategiach Rozwoju i pozyskać na nie pieniądze.

Opracowanie: Małgorzata Najchalska
Źródło: Zatwierdzone PROW z 12.12. 2014 r.

Weekendowe produkty turystyczne

Jednym z efektów realizacji międzynarodowego projektu współpracy TERRA było opracowanie przy udziale właścicieli firm turystycznych trzech produktów weekendowych na terenie obszaru LGD-PM. Produkty te to nic innego, jak zintegrowane oferty atrakcyjnego spędzenia czasu wolnego w weekend z rodziną lub znajomymi. Zapraszamy wszystkich w fascynującą podróż do niezwykłych miejsc i przemiłych ludzi.

1. „Sienkiewicz i przyroda to super przystanek”

Wioska afrykańska

Grupa docelowa: miłośnicy literatury, szkoły (grupy 20-28 osób).

Okres dostępności oferty: kwiecień–październik.

Podmioty, z którymi można się kontaktować w sprawie organizacji:

Gospodarstwo agroturystyczne „Sielanka”, Pólka-Raciąż, 09-140 Raciąż, tel. 501 204 915, 509 691 181
CRiRA Agrotour Sobanice, Sobanice 45A, 09-162 Nacpolsk, tel. 505 809 685, 509 861 434, 502 626 638

W programie, m. in.: Sobanice: „Injera w wiosce Kalego” – impreza przy ognisku z tańcami afrykańskimi; „Afryka dzika właśnie odkryta” – zwiedzanie wioski afrykańskiej, muzeum Afryki, program artystyczny – djemba, ewentualnie taniec z ogniem; zjazdy na linach, strzelanie z łuku i „sztucera Stasia”

(wiatrówki).

Pólka-Raciąż: Wyprawa tramwajem konnym śladami Krzyżaków, questing historyczny, spływ kajakowy.
Sochocin: zwiedzanie Izby Guzika.

Spływ kajakowy rzeką Wkrą

2. „Rowerem do Bałki Murmańskiej”

Grupa docelowa: miłośnicy aktywnego wypoczynku (do 30 osób).

Okres dostępności oferty: maj–wrzesień.

Podmioty, z którymi można się kontaktować w sprawie organizacji:

Rancho „Aksamitka”, 05-192 Gawłowo tel. 601 504 020, Wypożyczalnia kajaków „Mrzonka”, Joniec 77, 09-131 Joniec, tel. 696 436 799

W programie, m. in.: rajd rowerowy z Gawłowa do Twierdzy Modlin i doliną rzeki Wkry z Modlina do Jońca, nocleg na terenie twierdzy, spływ kajakowy na trasie Joniec – Ciekosyn.

3. „Pędzlem i wiosłem”

Grupa docelowa: amatorzy sztuk plastycznych (25-70 osób). Okres dostępności oferty: maj–wrzesień.

Podmioty, z którymi można się kontaktować w sprawie organizacji– wypożyczalnia kajaków w Jońcu:

„El-Daw” Joniec 88B; 09-131 Joniec, tel. 669 880 313

„Mrzonka”, Joniec 77, 09-131 Joniec, tel. 696 436 799

„Kaja” Sobieski, Sobieski 8; 09-131 Joniec, tel. 505 501 767.

W programie, m. in.: ognisko, spływ kajakowy rzeką Wkrą na trasie Bołęcina-Joniec, warsztaty malarskie w Królewcu i w leśniczówce w Miszewie Wielkim.

Turystyka „kontra” gospodarka

Z końcem ubiegłego roku zakończyliśmy trwający dwa lata projekt współpracy dotyczący rozwoju turystyki w naszym regionie, który realizowaliśmy wspólnie z dwiema grupami z Polski i jedną z Finlandii. Opracowanie nowego projektu współpracy jest warunkiem lepszej oceny powstającej w tym roku Lokalnej Strategii Rozwoju dla naszego obszaru. W tym celu 16 lutego 2015 r. Lokalna Grupa Działania – Przyjazne Mazowsze zainicjowała spotkanie zmierzające do wypracowania koncepcji na nowy projekt współpracy z innymi grupami w Polsce lub za granicą.

W spotkaniu wzięło udział ponad 30 członków LGD-PM. Uczestnicy burzy mózgów zaproponowali takie tematy współpracy, jak: tworzenie możliwości przetwarzania własnych produktów rolnych, stworzenie wspólnej marki dla wyrobów lokalnych twórców, tworzenie

lokalnych rynków zbytu, współpraca z zagranicznymi grupami producenckimi, rozwój zintegrowanej oferty turystycznej na bazie rzeki Wkry, utworzenie Lokalnej Organizacji Turystycznej, wykorzystanie dziedzictwa kulturowego i zasobów, jak: sochociński guzik, czy ładowisko w Milewie, organizacja imprez takich, jak: jarmarki z lokalnym rękodziełem, święto Ziemi Nadwkrzańskiej, międzynarodowy spływ kajakowy.

Z podanych propozycji wynika, iż pomysły oscylowały wokół dwóch tematów: rozwój turystyki i rozwój przedsiębiorczości. Po omówieniu wszystkich pomysłów znaczna większość uczestników spotkania zdecydowała, że wolałaby realizować projekt współpracy dotyczący turystyki. Na podjęcie decyzji co do tematu projektu jest jeszcze trochę czasu, więc jeśli nie będzie innych propozycji, to prawdopodobnie nasza LGD będzie realizowała ponownie projekt turystyczny.

Opracowanie: Anna Goliaż
Zdjęcia: Agnieszka Matobleska

Spotkanie 16.02.2015 r.

Międzynarodowy projekt współpracy TERRA

(Tourism for Economic Revival of Rural Areas / Turystyka – dla ożywienia gospodarczego obszarów wiejskich) (Ciąg dalszy relacji z realizacji projektu, zamieszczonej w numerze 1 i 2 Biuletynu).

Analiza potencjału turystycznego obszaru Lokalnej Grupy Działania - Przyjazne Mazowsze.

Efektom realizacji projektu współpracy jest opracowanie, które obejmuje opis walorów przyrodniczych i kulturowych naszego obszaru, infrastruktury turystycznej z podziałem na bazę noclegową, gastronomiczną, rekreacyjną i kulturalną. Zawiera także informacje o podmiotach turystycznych, które uczestniczą w projekcie współpracy TERRA.

Wizyty studyjne w wybranych firmach turystycznych

W dniach 19 i 22 września 2014 r. uczestniczyliśmy w wizytach studyjnych w wybranych firmach turystycznych na terenie LGD - Przyjazne Mazowsze oraz LGD Partnerstwo Zalewu Żegrzyńskiego (Legionowo i okolice). Miesiąc później (22 i 23 października) zrealizowaliśmy dwudniową wizytę na obszarze Fundacji Aktywni Razem (Łąck i okolice). W ramach spotkań uczestnicy odwiedzili ośrodki, które świadczą usługi z zakresu turystyki: hotele, pensjonaty, sale bankietowe, restauracje, zielone szkoły. Celem wizyt było zacieśnienie współpracy pomiędzy podmiotami turystycznymi z obszarów lokalnych grup działania, które uczestniczą w projekcie, wymiana doświadczeń oraz dobrych praktyk a także poznanie wypracowanych podczas spotkań klubowych ofert turystycznych.

Rozwój zintegrowanych ofert turystycznych.

Celem przedsięwzięcia było stworzenie wspól-

nych ofert turystycznych przez różne firmy obejmujących szerszy obszar, a także wypracowane w projekcie produkty turystyczne. Oferty mają charakter tematyczny i są adresowane do określonych grup odbiorców.

Promocja projektu i wypracowanych ofert Partnerów.

W ramach tego zadania wydaliśmy m.in.: broszurę, pt. „Ziemia Płońska - Informator turystyczny po obszarze Lokalnej Grupy Działania – Przyjazne Mazowsze”, która jest zbiorem przydatnych informacji dla mieszkańców czy turystów oraz mapę turystyczną LGD - Przyjazne Mazowsze. Uruchomiliśmy także aplikację informatyczną, która w łatwy sposób pozwala zlokalizować poszukiwane obiekty. Dzięki wydanym publikacjom osoby zainteresowane mają dostęp do informacji identyfikujących miejsca, gdzie warto spędzić czas na naszym obszarze.

Międzynarodowy projekt współpracy TERRA zakończył się 31 października 2014 r. Dzięki jego realizacji zacieśniła się współpraca między firmami turystycznymi na rzecz opracowania wspólnej oferty turystycznej, podejmowania różnych ciekawych inicjatyw i promocji obszaru.

ZIEMIA PŁOŃSKA

Informator turystyczny
po obszarze
Lokalnej Grupy Działania
– Przyjazne Mazowsze

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”
Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Międzynarodowy projekt współpracy z akcją TERRA: „Tourism for Economic Revival of Rural Areas” /
Turystyka – dla ożywienia gospodarczego obszarów wiejskich” realizowany jest w ramach działania 4.21 – „wdrażanie projektów współpracy”

Wizyta studyjna 19.09.2014 r. Sobieski

Opracowanie i zdjęcia:
Agnieszka Matobleska

Co udało się zmienić dzięki funduszom unijnym?

Mieszkańcy, parafie i gminy z naszego obszaru zrealizowali,
za pośrednictwem LGD – Przyjazne Mazowsze
poniższe projekty w ramach
Osi 4 LEADER PROW 2007-2013

opracowała: Dominika Rutecka

GMINA	Baboszewo
BENEFICJENT	Stowarzyszenie Sportowo-Ekologiczno-Turystyczne
RODZAJ OPERACJI	Małe Projekty
ZAKRES OPERACJI	Szlakiem rowerowym przez Gminę Baboszewo
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	10 317,22 pln
WYSOKOŚĆ DOFINANSOWANIA	7 523,32 pln

GMINA	Baboszewo
BENEFICJENT	Osoba fizyczna
RODZAJ OPERACJI	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
ZAKRES OPERACJI	Utworzenie automatycznej myjni samochodowej
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	454 530,00 pln
WYSOKOŚĆ DOFINANSOWANIA	200 000,00 pln

GMINA	Sochocin
BENEFICJENT	Gminny Ośrodek Kultury
RODZAJ OPERACJI	Małe Projekty
ZAKRES OPERACJI	Historia Sohocina malowana pędzlem - warsztaty plastyczne
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	4 105,29 pln
WYSOKOŚĆ DOFINANSOWANIA	2 517,00 pln

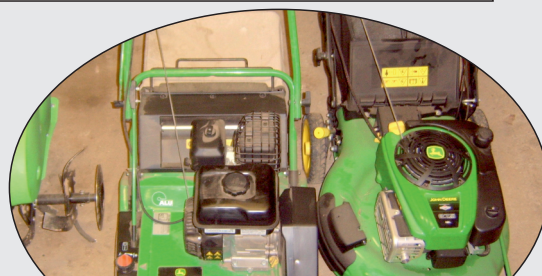
GMINA	Baboszewo
BENEFICJENT	Gmina Baboszewo
RODZAJ OPERACJI	Odnowa i rozwój wsi
ZAKRES OPERACJI	Budowa i remont chodników oraz wymiana lamp oświetlenia ulicznego w Baboszewie
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	756 832,04 pln
WYSOKOŚĆ DOFINANSOWANIA	403 000,00 pln

GMINA	Nowe Miasto
BENEFICJENT	Gmina Nowe Miasto
RODZAJ OPERACJI	Odnowa i rozwój wsi
ZAKRES OPERACJI	Przebudowa i wyposażenie terenu nad Zalewem Nowomiejskim
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	215 761,97 pln
WYSOKOŚĆ DOFINANSOWANIA	131 353,30 pln

GMINA	Sochocin
BENEFICJENT	Gmina Sochocin
RODZAJ OPERACJI	Odnowa i rozwój wsi
ZAKRES OPERACJI	Remont, modernizacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Kolożebiu.
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	257 794,27 pln
WYSOKOŚĆ DOFINANSOWANIA	155 218,00 pln

GMINA	Joniec
BENEFICJENT	Osoba fizyczna
RODZAJ OPERACJI	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
ZAKRES OPERACJI	Zakup maszyn i urządzeń oraz utwardzenie placu manewrowego
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	199 726,00 pln
WYSOKOŚĆ DOFINANSOWANIA	99 643,00 pln

MIASTO	Raciąż
BENEFICJENT	Miejskie Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji
RODZAJ OPERACJI	Małe Projekty
ZAKRES OPERACJI	Organizacja imprezy
CAŁKOWITY KOSZT PROJEKTU	60 148,99 pln
WYSOKOŚĆ DOFINANSOWANIA	40 063,73 pln

PODSUMOWANIE WDRAŻANIA LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU (stan na 31.01.2015 r.)

Lokalna Grupa Działania – Przyjazne Mazowsze pozyskała 11 273 717,00 zł na realizację projektów dla mieszkańców naszego obszaru.
Tabela przedstawia faktyczne wykorzystanie budżetu w porównaniu do planu na lata 2010 – 2014.

Działanie	Małe projekty		Odnowa i rozwój wsi		Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw		Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej		Razem	
	liczbowo	w PLN	liczbowo	w PLN	liczbowo	w PLN	liczbowo	w PLN	w PLN	w %
Budżet	x	1 884 347,13	x	5 792 026,13	x	1 762 676,29	x	1 834 667,45	11 273 717,00	100%
Projekty złożone	166	4 094 658,50	44	7 520 862,00	45	3 629 123,21	66	4 196 918,14	19 441 561,85	
Projekty w trakcie weryfikacji	0	-	0	-	0	-	0	-	-	0%
Projekty w trakcie realizacji (podpisane umowy)	15	350 438,59	23	3 060 800,00	5	463 642,00	4	207 005,00	4 081 885,59	36%
Projekty zakończone	58	1 220 747,65	15	2 539 687,35	5	525 705,00	19	1 192 210,00	5 478 350,00	49%
Suma projektów w trakcie weryfikacji, realizacji i zakończonych	73	1 571 186,24	38	5 600 487,35	10	989 347,00	23	1 399 215,00	9 560 235,59	85%
Projekty niewybrane przez Radę Decyzyjną, odrzucone przez Urząd Marszałkowski bądź wycofane przez beneficjentów	93	2 523 472,26	6	525 846,00	35	2 639 776,21	43	2 797 703,14	8 486 797,61	
Pozostałe środki	x	313 160,89	x	191 538,78	x	773 329,29	x	435 452,45	1 713 481,41	15%

Legenda: **zakończone** - projekty zrealizowane i rozliczone przez beneficjentów
realizowane - projekty, które pozytywnie zostały zweryfikowane i została podpisana umowa na realizację
weryfikowane - projekty, które są w trakcie rozpatrywania i nie została jeszcze podpisana umowa

Opracowała
Ewelina Gościcka

Lider

Wydawca:

Lokalna Grupa Działania
- Przyjazne Mazowsze

09-100 Płońsk,
ul. Sienkiewicza 11,
tel. 23 661 31 61,
e-mail lgdpm@wp.pl,
www.lgdpm.pl

Zespół redakcyjny:
Małgorzata Najechalska,
Ewelina Gościcka, Anna Goliasz,
Danuta Kucińska,
Agnieszka Matobewska,
Dominika Rutecka

Skład/grafika:
Piotr Pszczółkowski
Nakład 5.000 egz.
Druk: Polskapresse
Warszawa, ul. Matuszewska 14